

Posudek vedoucího bakalářské práce

Sofya Chernyavskaya: *Reid a Hume: the dispute over skepticism*, Fakulta humanitních studií, Praha, 2024.

Pojednání zejména o Humově skepticizmu a v náznaku i jeho spor s Reidem nejsou v naší akademické obci úplnou novinkou, práce Zuzany Parusnikové a Petra Glombíčka dospívají k formulaci „epistemologického problému“ v dosti obecné a povšechné podobě, detailní argumentaci však zpravidla postrádají. Ve svém přístupu se předložená bakalářská práce od stávající akademické diskuse odlišuje právě tím, že nechává promluvit argumenty Reida a Huma v autentické podobě, důsledně se opírá o textovou evidenci a neusiluje se argumenty autorů „znásilnit“ jejich „subsumpcí“ pod předem přijatá epistemologická schémata.

První část práce se věnuje pozici Thomase Reida, jak je formulována v jeho díle *An Inquiry into the Human Mind on the Principles of Common Sense*, které lze v jistém smyslu oprávněně považovat za dobově nejvýznamnější kritiku Humovy filosofie jako pozice inherentního skepticizmu. Detailní analýza ukazuje, jaké ohledy Humovy filosofie jsou spojovány s pozicí skepticizmu, a tedy na jaké ohledy Humovy pozice, jeho faktickou argumentaci, je třeba zaměřit pozornost při analýze jeho argumentů ve druhé části práce. Ta plasticky představuje na motiv skepticizmu orientovanou tematizaci Davida Huma, a to na základě argumentace z jeho díla *An Enquiry Concerning Human Understanding*, a to jak Beauchampova (Oxford Clarendon Press) kritického vydání z roku 2006, tak anotovaného vydání Petera Millicana z roku 2007 (Oxford University Press). V neposlední řadě pak obsahuje i kapitolu věnovanou dvěma reprezentativním interpretacím motivu Humova skepticizmu (2.6 Exploring Hume's Skepticism: Perspectives from Millican and Fogelin). V závěrečné III. části práce (Philosophical Contrasts: Reid and Hume) zdařile srovnává filosofické pozice Reida a Huma.

Pokud by autorka v práci nad tématem pokračovala, nabízela by se možnost hledání stop odezvy Reidovy kritiky v několika vydáních Humova *Enquiry*, která jsou datována po roce 1764, např. (sebe)kritický Advertisement, který byl na Humovu žádost zahrnut do všech vydání po roce 1767. V neposlední řadě pak čekáme na studii plasticky pojednávající Reidovo dílo v kontextu s tím, že dobově bylo chápáno primárně jako dílo teologické.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

2. září 2024

PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.

